

carányn „țáran“ — în graiurile de vest; cunoscut, ca regionalism, și în ucr. literară (*Ukr.-russk. slovar'*, 370). Etimol.: derivat propriu, cu suf. -án(y)n < rom. dial. *țáran* „id.“.

cark, vezi *cárok*.

car'kováty, vezi *cárok*.

cárok „țarc la stînă“ — în graiurile carpatice (*Hrinčenko*, 423, *Dzendzelivs'kyj*, *Vivčars'ka leksyka*, 109, *Malecki — Nitsch*, h. 63 „male zagrodzenie w izbie, stajni, piwnicy...“: *carok*, p.c. 39, 40; *carek*, p.c. 11, 13, 38; *co-rek*, p.c. 2—5, 7—12, 14—17, 21, 25, 26, 28, 32, 33, 37. Etimol.: < rom. *țarc* „id.“, probabil termen autohton, cf. alb. *thark* „id.“ (*Candrea*, 402, *Vasmer*, *Kritisches*, II, 170, *Scheludko*, 119, *Crânjală*, 444, *Petrovici*, *Note sl.-rom. II*, 345, *Rosetti*, V, 121). Vocala *o* din *cárok* este „mobilă“. În română *țarc* e larg cunoscut ca termen păstoresc (cf. *ALRM*, s.n., I, h. 259, *staur la stînă la oi*, p.c. 172, 351, 605, *ibid.*, h. 264, *țarc pentru miei* — în toate provinciile românești). Var.: *carók* „mic grajd acoperit, pentru miei“, „îngrăditură în grajd sau în curte, pentru viței sau porci“ — în graiurile transcarpatice (*Dzendzelivs'kyj*, *Ovcevod. leksyka*, 128); *cark* „țarc“, fără *o* „mobil“ — în graiurile boikoviene. Derivate: *caróčok* cu suf. dimin. -'ok; *carčýna* „îngrăditură pentru miei sub pat în casă“ — în raionul Raxiv din Ucraina Transcarpatică, cu suf. -ýna (*Dzendzelivs'kyj*, *Ovcevod. leksyka*, 128); *car'kováty* „a înțárcui“, a împrejmuí“, cu suf. verbal -ová-ty și *obcar'kováty*, de aspect perfectiv, cu pref. *ob-* (*ibid.*). E posibil însă ca *car'kováty* să provină din rom. *a țárcui*, vezi § 33.

cáryna 1° „barieră“, „poarta de intrare într-un sat“, „gard, îngrăditură împrejurul unui sat“; 2° „arătură“, „cîmp însămînțat“; 3° „cîmp îngrădit“, 4° „teren nesemănat“; 5° „pășune lângă sat“, „finaț lângă casă“; 6° (figurat) „domeniu“, „sferă de activitate“ — în graiurile transcarpatice, bucovinene, huțule, nistriene, podoliene, de stepă precum, și în ucr. literară (*Hrinčenko*, 423, *Vincenz*, 715, *Ukr.-russk. slovar'*, 370, *Slovnyk movy Ševčenska*, II, 393). Cunoscut și în graiurile ruse meridionale (*Dal'*, IV, 570). Etimol.: < rom. *țárină* (*Miklosich*, *Wanderungen*, 10, *EWSl.*, 27, *Kalužniacki*, 13, *Șăineanu*, *Istoria*, 74, *Candrea*, 403, *Scheludko*, 146, *Šarovol's'kyj*, 55, *Petrovici*, *Note sl.-rom. II*, 345, *Vasmer*, *REW*, III, 282, *Hrabec*, 33, *Žylko*, 97 și 111, *Rosetti*, V, 121), v. sl. *carina* „bir“ (*Candrea*, *Dicț. lb. rom.*, 1353). Termenul e bine cunoscut mai ales în Galiția și Podolia. În documentele ucrainene apare din sec. XIV—XV (*Xudaš*, 154). Derivate proprii cu diverse sufixe: *cáryňka* „id.“ (2°—5°), *carýnočka* „id.“; *cáryňnyj*, adj., de ex.: ~ *did* „paznic de cîmp“, *cáryňni písni* „cîntece de Rusalii, pentru recoltă“; *carýňnyk* „paznic de cîmp“ ș.a. (*Hrinčenko*, *ibid.*, *Ukr.-russk. slovar'*, *ibid.*). Vezi și § 5, pct. c.

cynhakóra „chimir“ — în graiurile de sud-vest (*Hrinčenko*, 430), Etimol.: < rom. *cingătoáre* < *a (în)cinge* + suf. -ătoáre (*Stocki*, 351, *Scheludko*, 146, *Šarovol's'kyj*, 55, *Crânjală*, 438). În argumentarea acestei etimologii, care ai prima vedere nu e suficient de clară, trebuie să se pornească de la stadiul ucr. *čyngator'a*. Consoana č- este atestată de var. *čyndokóra*. Velara *k* e rezultatul asimilării consonantice *g...t > g...k*, favorizată, poate, și de o